

Vår saksbehandler
Vesla Victoria Kalve, tlf. +47 33 37 27 19

Dokumentdato
12.11.2021

Deres dato
13.08.2021

Vår referanse
2021/5843 KAVI

Deres referanse
21/4396-1

Kommunal og moderniseringsdepartementet

Innspill til høring om endringer i sameloven (samelovens språkregler)

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til høring om endringer i sameloven fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet den 13. august 2021.

Formålet med samelovens språkregler er å legge til rette for at den samiske folkegruppe i Norge kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv. Dette er et godt formål, og DSB er positive til at departementet gjennom lovforslaget blant annet søker å klargjøre samelovens språkregler.

DSB støtter departementets forslag om å gå bort fra begrepet "regionalt offentlig organ", og at landsomfattende offentlige organer som plikter å gi skriftlig svar på samisk etter § 3-3, angis i forskrift. DSB er ikke utpekt som offentlig organ som plikter å gi skriftlig svar på samisk i forslaget til forskrift, men vi har merket oss at vi vil ha pliktene som generelt gjelder for alle offentlige organer som følger av forslaget § 3-2 andre, tredje og fjerde ledd.

DSB ønsker å knytte noen særskilte merknader til språkreglenes virkning for de kommunale nødmeldesentralene for brann (ofte omtalt som "110-sentraler"). I henhold til brann- og eksplosjonsvernloven er det en kommunal oppgave å etablere og drifte 110-sentralene, mens eierskapet til politiets operasjonssentraler (112) og helses AMK-sentraler (113) er statlig. DSB er regelverksutvikler, -forvalter, og tilsynsmyndighet for de kommunale nødmeldesentralene for brann. I tillegg fastsetter DSB 110-regionene for Norge. Per i dag er det 13 110-sentraler. Kommunene innenfor hver 110-region er pålagt å samarbeide om driften av 110-sentralene gjennom ulike kommunale samarbeidsmodeller. Fem av 110-sentralene har i dag kommuner som er innlemmet i forvaltningsområdet for samisk språk i sitt ansvarsområde.

I dag benytter 110-sentralene forskjellige metoder for tolketjenester for samisk. Den vanligste løsningen er å benytte innsatspersonell i brann- og redningsvesenet som tolk ved mottak av nødmeldinger fra samisktalende.

Gjennom den foreslåtte lovendringen fjernes nå begrepet "regionalt offentlig organ", og det skilles i stedet mellom "offentlig organ" og "lokalt offentlig organ" jf. definisjonene i § 3-1. Da 110-sentralene har flere kommuner i sitt ansvarsområde kan det stilles spørsmål om disse vil være å anse som "offentlig organ" eller "lokalt offentlig organ" etter de nye reglene. Dersom 110-sentralen er geografisk plassert i en språkutviklingskommune, kan det oppstå et spørsmål om sentralen er et "lokalt offentlig organ" for denne kommunen, og om det inntrer en plikt til "samtidig muntlig svar på samisk". Dersom 110-sentralen er geografisk plassert i en språkvitaliseringskommune kan det oppstå et spørsmål om 110-sentralen er å anse som "kommunens offentlige organ", og litt avhengig av om alternativ 1 eller alternativ 2 gjøres gjeldende, om kommunen selv treffer avgjørelse om at 110-sentralen skal tilby muntlig svar på samisk. Dersom 110-sentralen ikke er geografisk plassert i verken en språkutviklingskommune eller en språkvitaliseringskommune, men har slike kommuner i sin

Postadresse
Direktoratet for
samfunnssikkerhet og beredskap

Postboks 2014
3103 Tønsberg

Kontoradresse
Ramborgveien 9
3115 Tønsberg

E-post
postmottak@dsb.no

Telefon
33 41 25 00

Internett
www.dsb.no

Telefaks
33 31 06 60

Organisasjonsnummer
974 760 983

tjenestekrets, kan det også bli et spørsmål om hva som gjelder for 110-sentralen, og hva hver enkelt kommune kan bestemme overfor 110-sentralen.

Tolkningen av hvorvidt en 110-sentral har en plikt til å gi muntlig svar på samisk vil med dette kunne avhenge av 110-sentralens geografiske plassering, hvordan den er organisert og hvilke plikter som påhviler den enkelte språkutviklingskommune/språkvitaliseringskommune som inngår i sentralens ansvarsområde.

Det gir lite forutberegnelighet for de nødstilte, for kommunene i 110-regionene og for 110-sentralene, at spørsmålet om mottak av nødmeldinger på samisk blir underlagt slike tolkninger. Det synes også lite hensiktsmessig at nødmeldetjenesten for brann får særskilte språkkrav kun fordi nødmeldesentralen er i kommunalt eie. DSB mener at dersom sameloven skal stille krav til svar på samisk for nødmeldetjenesten for brann, bør dette gjøres for hele nødmeldetjenesten inkludert helse og politi, og da basert på blant annet nødmeldetjenestefaglige vurderinger.

Vi viser til at nødmeldetjenesten for brann organiseres og bemannes på bakgrunn av blant annet en risiko- og sårbarhetsanalyse, og at arbeidet med slike analyser og identifisering av risikoreduserende tiltak, er gode verktøy for hvordan 110-sentralene skal identifisere og håndtere språk som en eventuell risiko i 110-regionen.

DSB bidrar gjerne med ytterlige informasjon dersom det er ønskelig.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Juridisk seksjon

Kristin Cordt-Hansen
assisterende direktør

Ingvild Martinsen
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift.

Kopi:

Justis- og beredskapsdepartementet